

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО»**

Циклова комісія економіко-управлінських та соціальних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора коледжу з
навчально-виховної роботи

Людмила ПУСТОВОЙТ

«26» 09 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

OK27 Логістика

підготовки фахового молодшого бакалавра

освітньо-професійної програми Організація обслуговування на транспорті
спеціальності 073 Менеджмент

відділення **Транспорту, управління та діловодства**

Робоча програма з навчальної дисципліни «Логістика» для підготовки фахових молодших бакалаврів за освітньо-професійною програмою Організація обслуговування на транспорті для 4 курсу спеціальності 073 «Менеджмент»

РОЗРОБНИКИ: Тетяна КОРОЛЬ викладач вищої категорії
Олена КУЧМА викладач вищої категорії

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії економіко-управлінських та соціальних дисциплін

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2022р.

Голова циклової комісії економіко-управлінських та соціальних дисциплін

 Людмила САРНАВСЬКА

Розглянуто і рекомендовано до затвердження навчально-методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «26» серпня 2022р.

Голова НМР Аліна МАРКОВА

Розглянуто і рекомендовано до затвердження навчально-методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «26» серпня 2022р.

Голова НМР _____ Аліна МАРКОВА

Зміст

1. Пояснювальна записка	4
2. Навчально-тематичний план дисципліни	7
3. Календарно-тематичний план	8
4. Теми і плани лекційних занять	9
5. Теми і плани семінарських/лабораторних/практичних занять	13
6. Теми і питання до самостійної роботи	27
7. Методи активізації навчального процесу	37
8. Система поточного і підсумкового контролю знань	38
9. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів	40
10. Рекомендована література	41
11. Додатки	42

1. Пояснювальна записка

Актуальність даної програми.

Актуальність дисципліни і стрімко зростаючий інтерес до її вивчення зумовлені потенційними можливостями підвищення функціонування матеріалопровідних систем, які відкриває використання логістичного підходу. Логістика дозволяє суттєво скоротити часовий інтервал між придбанням сировини, напівфабрикатів і поставкою готового продукту споживачем сприяє різкому скороченню матеріальних запасів, прискорює процес одержання інформації, підвищує рівень сервісу.

Мета - формування в студентів системних знань та умінь і розуміння концептуальних основ логістики як інструмента ринкової економіки, теорії і практики розвитку цього напрямку та набуття вмінь і навичок ефективного управління матеріальними потоками.

Завдання – вивчення технологічних процесів і управління потоками в логістиці, процесів контролю та управління транспортуванням, складуванням, зберіганням, іншими операціями, запасами в логістиці, економічна ефективність логістики, використання логістики за кордоном. Вивчення форм логістичних утворень, методів управління матеріальними потоками, набуття вмінь використання їх у практичному управлінні економічними процесами на різних ієрархічних рівнях національної економіки.

Процес вивчення дисципліни ОК27 «Логістика» спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

а) загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність виявляти ініціативу, підприємливість та креативність.

ЗК 12. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 13. Здатність до системного мислення, бути критичним та самокритичним.

б) спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 4. Здатність управляти підрозділом та налагоджувати необхідні комунікації в процесі управління.

СК 5. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

СК 6. Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу та роботу інших працівників.

СК 7. Здатність планувати та управляти часом (тайм-менеджмент).

СК 8. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію під час вирішення професійних задач.

СК 9. Здатність проводити економічні розрахунки.

СК 10. Розуміння принципів психології та використання їх у професійній діяльності.

Очікувані результати навчання.

РН 7. Використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для вирішення професійних задач.

РН 8. Демонструвати вміння розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.

РН 9. Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних задач.

PH 11. Демонструвати навички самостійної роботи, критики та самокритики, відкритості до нових знань.

PH 12. Демонструвати навички пошуку, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності.

PH 14. Демонструвати вміння планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу та роботу інших осіб у спеціалізованому контексті.

PH 21. Демонструвати знання про складові елементи транспортного процесу, права та обов'язки учасників транспортного процесу.

2. Навчально-тематичний план дисципліни

№ п/п	Зміст заняття	Кількість годин			
		Усього	Лекційні	Практичні (семінарські)	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6
1	Розділ 1 Понятійний апарат логістики Тема. Поняття і суть логістики	18	6	2	10
2	Тема. Виробнича логістика	18	6	4	8
3	Тема. Закупівельна логістика.	18	8	2	8
4	Тема. Транспортна логістика	20	6	2	12
5	Розділ 2 Складська переробка продукції Тема. Склади	16	6		10
6	Тема. Логістика запасів	18	6	2	10
7	Тема. Переваги і недоліки різних систем управління запасами.	12	4	2	6
	Всього по предмету	120	42	14	64

3. Календарно-тематичний план дисципліни

1	Назви розділів і тем	Кількість годин				
		Усього	Лекції	Практ	Семін	Сам. робота
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1 Понятійний апарат логістики						
1	Тема. Поняття і суть логістики. Етапи розвитку логістики	6	2			4
2	Тема. Концепція і функції логістики	4	2			2
3	Тема. Функціональна область логістики. Матеріальний потік	6	2			4
4	Семінарське заняття №1. Тема: Понятійний апарат логістики	2			2	
5	Тема. Виробнича логістика. Поняття виробничої логістики	4	2			2
6	Тема. Підходи до управління матеріальними потоками у виробничій логістиці	4	2			2
7	Тема. Логістична концепція «MRN», мікрологістична система KANBAN	4	2			2
8	Практична робота №1. Виробнича логістика	4		2		2
9	Семінарське заняття №2. Тема: Виробнича логістика	2			2	
10	Тема. Закупівельна логістика. Суть і завдання закупівельної логістики	4	2			2
11	Тема. Вибір постачальника	4	2			2
12	Тема. Визначення економічного розміру замовлення	4	2			2
13	Тема. Система постачань « точно в термін» в закупівельній логістиці	4	2			2
14	Семінарське заняття №3. Тема:Закупівельна логістика	2			2	
15	Тема. Транспортна логістика. Суть і завдання транспортної логістики	6	2			4
16	Тема. Вибір виду транспортного засобу	6	2			4
17	Тема. Транспортна класифікація вантажу. Тарифи в логістичній системі	4	2			2
18	Практична робота №2 Транспортна логістика	4		2		2
Разом за розділом 1		74	26	4	6	38

Розділ 2 Складська переробка продукції						
19	Тема. Склади. Поняття, класифікація та функції складів	6	2			4
20	Тема. Логістичний процес на складі	4	2			2
21	Тема. Вибір оптимального розміру складу. Оцінка роботи складу	6	2			4
22	Тема. Логістика запасів. Управління запасами, класифікація та поняття запасів	6	2			4
23	Тема. Витрати та утримання запасів	4	2			2
24	Тема. Системи управління матеріальними запасами. Аналіз ABC – XYZ в управлінні матеріальними запасами	4	2			2
25	Практична робота №3 Логістика запасів	4		2		2
26	Тема. Переваги і недоліки різних систем управління запасами	4	2			2
27	Тема. Ефективність логістичної системи управління запасами, методика її оцінювання.	6	2			4
28	Семінарське заняття №4. Тема: Переваги і недоліки різних систем управління запасами.	2			2	
Разом за розділом 2		46	16	2	2	26
Всього по дисципліні		120	42	6	8	64

4. Теми і плани лекційних занять

Розділ 1 Понятійний апарат логістики

Тема. Поняття і суть логістики. Етапи розвитку логістики

План:

1. Мета і задачі дисципліни. Поняття і суть логістики.
2. Етапи розвитку логістики.
3. Види логістики.

Тема. Концепція і функції логістики

План:

1. Концепція і функції логістики.
2. Основні вимоги та тенденції розвитку логістики.
3. Логістичні операції.

Тема. Функціональна область логістики. Матеріальний потік

План:

1. Функціональна область логістики.
2. Матеріальний потік. Види матеріальних потоків.

Тема. Виробнича логістика. Поняття виробничої логістики

План:

1. Поняття і концепція виробничої логістики.
2. Види управління матеріальними потоками.

Тема. Підходи до управління матеріальними потоками у виробничій логістиці

План:

1. Підходи до управління матеріальними потоками у виробничій логістиці.
2. Логістичні потоки.
3. Логістичне управління виробничого підприємства, фазова структуризація логістики.

Тема. Логістична концепція «MRN», мікрологістична система KANBAN

План:

1. Планування та стратегічний вибір логістики. Об'єкти логістичного управління та логістичні завдання
2. Мікрологістична концепція KANBAN.
3. Логістична концепція «MRP».
4. Мікрологістична концепція «Оптимізована виробнича технологія».
5. Мікрологістична концепція «Худе виробництво».

Тема. Закупівельна логістика. Суть і завдання закупівельної логістики

План:

1. Суть і задачі закупівельної логістики.
2. Служба постачання.

Тема. Вибір постачальника

План:

1. Етапи пошуку постачальника.
2. Оцінка результатів роботи з постачальником.

Тема. Визначення економічного розміру замовлення

План:

- 1.Визначення економічного розміру замовлення.
- 2.Особливі умови постачань і характеристики продукції.

Тема. Система постачань «точно в термін» в закупівельній логістиці

План:

- 1.Система постачань «точно в термін» в закупівельній логістиці.
- 2.Порівняльна характеристика традиційного постачання і постачання «точно в термін».

Тема. Транспортна логістика. Сутність і завдання транспортної логістики

План:

1. Задачі транспортної логістики.
2. Управління матеріальними потоками в процесі перевезень.

Тема. Вибір транспортного засобу

План:

1. Нормативна база для функціонування транспорту.
2. Класифікація транспортної складової логістичних систем.
3. Переваги і недоліки різних видів транспорту.

Тема. Транспортна класифікація вантажу. Тарифи в логістичній системі

План:

- 1.Транспортна класифікація вантажу.
- 2.Тарифи в транспортній логістичній системі.

Розділ 2 Складська переробка продукції

Тема. Склади. Поняття, класифікація та функції складів

План:

1. Склади, їх визначення і види.
2. Класифікація та функції складів.

Тема. Логістичний процес на складі. Технологія управління складами

План:

- 1.Характеристика складських операцій.
- 2.Вантажна одиниця – елемент логістики.

Тема. Вибір оптимального розміру складу. Оцінка роботи складу

План:

1. Схема матеріальних потоків на складі.
2. Фактори впливаючі на вартість складу.

Тема. Логістика запасів. Управління запасами, класифікація та поняття запасів

План:

1. Поняття матеріального запасу.
2. Причини створення матеріального запасу.
3. Види матеріального запасу.

Тема. Витрати та утримання запасів. Вибір оптимальної величини запасів

План:

1. Визначення норм запасів про трьом методам (дослідно-статистичний, техніко – економічний, економіко - математичний).
2. Вибір оптимальної величини запасів.

Тема. Системи управління матеріальними запасами. Стратегія регулювання запасами. Аналіз ABC – XYZ в управлінні матеріальними запасами

План:

1. Системи управління матеріальними запасами.
2. Аналіз ABC – XYZ в управлінні матеріальними запасами.

Тема. Переваги і недоліки різних систем управління запасами

План:

1. Метод контролю за станом запасів з фіксованою періодичністю замовлення.
2. Метод контролю за станом запасів з фіксованою величиною замовлення.

Тема. Ефективність логістичної системи управління запасами, методика її оцінювання.

План:

1. Ефективність логістичної системи. Контроль матеріальними потоками. Управління логістичними витратами.
2. Критерії оцінки логістичної системи.
3. Планування використання потужностей запасів.

5. Теми і плани семінарських/практичних занять

Семінарське заняття № 1

Тема: Понятійний апарат логістики

План:

1. Поняття та етапи розвитку логістики. Основні вимоги та тенденції розвитку логістики.
2. Наукова база логістики. Функції логістики. Основні принципи логістики.
3. Засади сучасної логістики. Основні визначення у сфері логістики. Класифікація та види логістичних систем.
4. Інструменти прийняття рішень в логістичних системах.

Питання для обговорення:

1. Основні відомості про історію виникнення логістики.
2. У яких значеннях використовується термін «логістика»?
3. Коли зародилася наука про логістику і хто її засновував?
4. Логістика у військовій сфері та у сфері економіки: спільне і відмінне.
5. Новизна логістичного підходу в управлінні ресурсами.
6. Наукової основи логістики.
7. Основна мета логістики.
8. Функції логістики та їх зміст.
9. Розподіл логістики за масштабами розроблюваних проблем.
10. Зміст макрологістики.
11. Показники ефективності глобальної логістичної стратегії.
12. Структуризація логістики за характером зон управління.
13. Основні показники матеріальних потоків і їх взаємозалежність.
14. Чинники впливу на показники матеріальних потоків.
15. Задачі вивчення матеріального потоку.
16. Приклади логістичних операцій з матеріальними та інформаційними потоками.
17. Сутність системного підходу. Визначення поняття «логістичної системи». Її основна мета.
18. Межі логістичної системи.
19. Типи логістичних систем за принципами просторового обмеження.
20. Мікрологістична система та її підсистеми.
21. Класифікація логістичних систем за видами логістичних ланцюгів.

22. Визначення понять «логістичного каналу» і «логістичного ланцюга», їх відмінності.

Тест № 1

1. Найбільш точно характеризує логістику в економічній сфері таке визначення:

- а) організація перевезень;
- б) матеріально-технічне постачання;
- в) управління матеріальними і супутніми їм потоками;
- г) мистецтво комерції;
- д) підприємницька діяльність.

2. Логістика як економічна наука сформувалася на основі ідеї та методів:

- а) військової логістики;
- б) математичної логістики;
- в) дослідження операцій;
- г) кібернетики.

3. Основним об'єктом вивчення логістики є:

- а) процеси, здійснювати торгівлю;
- б) матеріальні та відповідні їм інформаційні потоки;
- в) ринки і кон'юктура конкретних товарів і послуг;
- г) економічні відносини, які виникають у процесі доставки товарів і послуг від місць виробництва до місць споживання.

4. Основоположником логістики прийнято вважати:

- а) Т.Левітта; б) А.Джоміні; в) П.Друкера; г) Е.Мескона.

5. Розширення інтеграційних основ логістики шляхом включення виробничого процесу відповідає етапу розвитку логістики:

- а) першому (60 – і роки);
- б) другому (80-і роки);
- в) третьому (сьогодення);
- г) всім перерахованим.

6. Не відповідає сучасній концепції логістики такий принцип:

- а) побудова системи логістики на основі системного підходу;
- б) пріоритет розподілу товарів над їх виробництва;
- в) встановлення максимального рівня обслуговування клієнтів;
- г) ведення обліку логістичних витрат уздовж всього логістичного ланцюга.

7. Не входить у комплект логістики:

- а) продукт; б) споживач; в) посередник; г) витрат.

8. До глобальних завдань логістики не належить:

- а) створення комплексних інтегрованих систем матеріальних, інформаційних та інших потоків;
- б) стратегічне узгодження, планування і контроль за використанням логістичних потужностей сфер виробництва і обігу;
- в) постійне удосконалювання логістичної концепції в рамках обраної в ринковому середовищі;
- г) раціональний розподіл транспортних засобів.

9. До функцій логістики не належать:

- а) інтегруюча; б) стимулююча; в) результуюча; г) регулююча.

10. Забезпечення синхронізації процесів збуту, збереження і доставки продукції з орієнтацією їх на потреби ринку відображає сутність функції логістики:

- а) системоутворюючої; б) інтегруючої; в) регулюючої; г) результуючої.

11. За характером зон управління логістика поділяється на:

- а) макро- та мікрологістику;
- б) зовнішню і внутрішню;
- в) закупівельну, виробничу і розподільчу;
- г) комерційну і некомерційну.

12. Дослідження процесу, як протікають на регіональному, міжрегіональному, загальнонаціональному і міждержавному рівні:

- а) макрологістика; б) мікрологістика; в) зовнішня логістика; г) внутрішня логістика.

Семінарське заняття № 2

Тема: Виробнича логістика

План:

1. Логістичне управління виробничого підприємства фазова структуризація логістики.
2. Планування та стратегічний вибір логістики.
3. Об'єкти логістичного управління та логістичні завдання.
4. Логістичні потоки. Підходи до управління матеріальними потоками у виробничій логістиці.
5. Логістична діяльність.

Питання для обговорення:

1. Особливість об'єктів вивчення виробничої логістики.
2. Приклади внутрішньовиробничих логістичних систем. Їх роль на макро - та мікрорівні.
3. Які завдання розв'язують за допомогою внутрішньовиробничих логістичних систем.

4. Сутність штовхаючої (виштовхуючої) і тягнучої (витягуючої) систем. Їх принципова відмінність.

5. Інші сфери застосування, крім виробництва, штовхаючого і тягнучого принципів управління матеріальними потоками.

Тести № 2

1. У традиційному розумінні виробнича логістика розглядає процеси, які відбуваються в сфері:

- а) матеріального потоку;
- б) нематеріального виробництва;
- в) фізичного розподілу;
- г) правильні відповіді «а» і «б».

2. Характерною рисою логістичної концепції організації виробництва є:

- а) розгляд виробничої інтеграції як другорядного завдання;
- б) оптимізація окремих функцій;
- в) організація виробництва на максимізацію партій продукції, яка виготовляється, на складування;
- г) відмова від надлишкових матеріальних і товарних запасів.

3. Характерною рисою традиційної концепції організації виробництва є:

- а) оптимізація поточкових процесів;
- б) відмова від виготовлення продукції, на яку немає замовлення покупців;
- в) пасивність в оптимізації внутрішньовиробничих переміщень;
- г) високий ступінь виробничої інтеграції.

4. Традиційна концепція організації виробництва найбільш прийнята для умов:

- а) «ринку продавця»;
- б) «ринку покупця»;
- в) перевищення пропозиції над попитом;
- г) все перераховане вірно.

5. Не відповідає поняття «штовхаюча система»:

- а) система організації виробництва, у якій предмети праці, що надходять на виробничу ділянку, безпосередньо цією ділянкою в попередньої технологічної ланки не замовляються;
- б) система організації виробництва, у якій предмети праці подаються на наступну технологічну операцію з попередньої в міру необхідності;
- в) система управління запасами впродовж всього логістичного ланцюга, у якій рішення про поповнення запасів у складській системі на всіх рівнях приймається централізовано;

г) стратегія збуту, спрямована на випередження щодо попиту формування товарних запасів в оптовому і роздрібному торговому підприємствах.

6. Не відповідає поняттю «тягнуча система»:

- а) система організації виробництва, у якій предмети праці подаються, на наступну технологічну операцію з попередньої в міру необхідності;
- б) система управління матеріальними потоками з децентралізованими процесом прийняття рішень про поповнення запасів;
- в) система управління запасами впродовж всього логістичного ланцюга, у якій рішення про поповнення запасів у складській системі на всіх рівнях приймається централізовано;
- г) стратегія збуту, спрямована на випереджальне щодо формування товарних запасів стимулювання попиту на продукцію в оптовій і роздрібній торговій ланці.

7. Не є обов'язковим параметром «тягнутої системи» організації виробництва:

- а) загальна комп'ютеризація виробництва;
- б) висока дисципліна і дотримання переметрів постачань;
- в) підвищена відповідальність персоналу всіх рівнів;
- г) обмежена централізоване регулювання виробничих процесів.

8. Не належать до тягнучих мікрологістичних систем:

- а) KANBAN; б) ОПТ; в) MRP; г) «Худе виробництво».

9. Є штовхаючою мікрологістичною системою:

- а) KANBAN; б) ОПТ; в) MRP; г) «Худе виробництво».

10. Мікрологістична система MRP ґрунтується на концепції:

- а) «точно у термін»;
- б) «планування потреб/ ресурсів»;
- в) «регулювання на попит»;
- г) «загальної відповідальності».

11. Входом систем MRP- I є:

- а) замовлення споживачів, підкріплені прогнозами попиту наготову продукцію фірми;
- б) дані про необхідні матеріальні ресурси;
- в) дані про запаси матеріальних ресурсів;
- г) машино- і відіограми.

12. До недоліків мікрологістичних систем, які ґрунтуються на MRP – підході відносяться:

- а) недостатньо строге відстеження попиту з обов'язковою наявністю страхових запасів;

- б) значний обсяг розрахунків, підготовки і попередньої обробки вихідної інформації;
- в) значну кількість відмов у системі через її велику розмірність і перевантаженість;
- г) все перераховане вірно.

13. Відмінною рисою концепції «точно у термін» є:

- а) максимальні запаси ресурсів;
- б) велика кількість постачальників;
- в) виробництва з нульовим запасом;
- г) страхові запаси готової продукції.

14. Мікрологістична система KANBAN ґрунтується на концепції :

- а) «точно у термін»;
- б) «планування потреб -ресурсів»;
- в) «регулювання на попит»;
- г) «загальної відповідальності».

15. Система KANBAN вперше була реалізована корпорацією:

- а) Ford Motors; б) Toyota Motors; в) General Motors; г) Mitsubishi.

16. KANBAN у перекладі означає:

- а) точно у термін; б) картка; в) відбір; г) замовлення.

17. Основною інформаційною системи KANBAN є:

- а) картки відбору;
- б) картки виробничого замовлення;
- в) транспортні та постачальницькі графіки;
- г) все перераховане вірно.

18. Практичне застосування системи KANBAN машинобудівними фірмами дозволило скоротити виробничі запаси на:

- а) 20%; б) 50%; в) 70%; г) 100%.

19. Мікрологістична концепція «ОПТ» є комп'ютеризованим варіантом системи:

- а) KANBAN; б) MRP I; в) MRP II; г) «ХУДЕ ВИРОБНИЦТВО».

20. Сутність концепції «худе виробництво» полягає в:

- а) поєднання елементів систем KANBAN і MRP;
- б) зменшенні розмірів партій продукції на часу виробництва;
- в) усунення «зайвих» операцій звичайного масового виробництва;
- г) все перераховане вірно.

Семінарське заняття № 3

Тема: Закупівельна логістика

План:

1. Сутність і завдання закупівельної логістики.
2. Планування закупівель. Вибір постачальника.
3. Завдання «зробити або купити».
4. Визначення економічного розміру замовлення.
5. Система постачання «точно у термін» в закупівельній логістиці.

Питання для обговорення:

1. Визначення поняття “закупівельна логістика”. Основна мета закупівельної логістики.
2. Особливість функціонування підсистеми закупівель при використанні концепції логістики.
3. Зміст процесу управління в закупівельній логістиці. Основні критерії при розробці логістичної політики здійснення закупівель.
4. Зміст завдання «зробити або купити». Які чинники необхідно враховувати при його розв’язанні?
5. Важливість обґрунтованого вирішення проблеми вибору постачальника.
6. Найпоширеніші способи пошуку постачальників.
7. Найважливіші критерії відбору та оцінки постачальників.
8. Як оцінити вже вибраних постачальників?
9. Процес розвитку постачальника.
10. Коригування при використанні моделі економічного розміру замовлення.

Тести №3

1. Закупівельна логістика - це управління матеріальними потоками:
 - а) У процесі створення матеріальних благ або надання матеріальних послуг;
 - б) У процесі забезпечення підприємства матеріальними ресурсами;
 - в) У процесі реалізації продукції;
 - г) На транспортних ділянках.
2. Під час використання концепції логістики розрахунки всіх параметрів виробничо-господарської діяльності проводиться у напрямку:
 - а) закупівлі-виробництво-збут;
 - б) закупівлі – збут - виробництво;
 - в) виробництво-збуту-закупівлі;
 - г) збут-виробництво-закупівлі.
3. До критеріїв формування системи закупівельної логістики належать:
 - а) оптимальна періодичність постачань;
 - б) оптимальна структура матеріальних потоків;
 - в) мінімальні сукупні логістичні постачальницькі витрати;
 - г) всі перераховані.

4. Сутність завдання «зробити або купити» полягає в обґрунтованому вирішенні питання про:

- а) самостійне виробництво предметів праці або закупівлі їх із зовнішніх джерел;
- б) сутність використання у виробничому процесі власних засобів праці;
- в) вибір постачальника;
- г) правильні відповіді «а» і «б».

5. Рішення на користь закупівель і проти власного виробництва може бути прийняте, якщо:

- а) потреба у комплектуючих виробках стабільна і достатньо велика;
- б) необхідно зберігати комерційну таємницю у сфері технології та виробництва;
- в) існує велика гнучкість у виборі можливих джерел постачань і виробів-замінників;
- г) наявні необхідні для виробництва потужність, адміністративний і технічний досвід.

6. Рішення на користь власного виробництва і проти закупівель може бути прийняте, якщо:

- а) потреба у комплектуючих виробках невелика;
- б) існуючі постачальники не в змозі забезпечити необхідних параметрів якості;
- в) існує велика гнучкість у виборі можливих джерел постачань і виробів - замінників;
- г) відсутність адміністративний або технічний досвід для виробництва необхідних виробів.

7. Найбільш доцільним методом вибору постачальника під час закупівлі матеріальних ресурсів на велику грошову суму або встановлення довгострокових зв'язків між постачальником і споживачем є :

- а) тендер;
- б) вивчення рекламних матеріалів;
- в) відвідування виставок і ярмарків;
- г) листування з можливими постачальниками.

8. Якщо підприємство закуповує товар, дефіцит якого є недопустимим, то серед критеріїв вибору постачальника на перше місце буде поставлено критеріїв:

- а) ціна; б) якість; в) надійність; г) умови платежу.

9. Загальна сума укладених донорів на постачання матеріальних ресурсів з постачальниками склала 4000 тис.грн., з них безпосередньо з фірмою-постачальником «Тандем» - на 2500 тис.грн. даного постачальника постачальника потрібно включити у групу

а) А-постачальників; б) В-постачальників; в) С-постачальників.

10. Для оцінки постачальників А, Б, В, Г використано критерії ціна (0,5), якість (0,2), надійність постачання (0,3). У дужках вказано вагомість критерію. Оцінка постачальників за результатами роботи в розмірі зазначених критеріїв (десятибальна шкала) наведена у таблиці:

критерії	Оцінка постачальників за даними критерієм			
	Постачальник А	Постачальник Б	Постачальник В	Постачальник Г
Ціна	8	4	9	2
Якість	5	8	2	4
Надійність	3	4	5	10

Кому із постачальників варто віддати перевагу підчас провадження договірних відносин?

а) постачальнику А; б) постачальнику Б; в) постачальнику В; г) постачальнику Г.

11. Вартість подання одного замовлення складає 25 грн. од., річна потреба у виборі -2000 шт., ціна одиниці виробу – 50 грн.од., вартість утримання виробу на складі становить 20 % його ціни. Оптимальний розмір замовлення складає 9 одиниць :

а) 25; б) 50; в) 100; г) 150.

12. Не характерно для постачання «точно у термін»:

а) відсутність страхових запасів;
 б) здійснення закупівлі дрібними партіями з частинами постачаннями;
 в) велика кількість постачальників, між якими підтримується конкуренція;
 г) відсутність дефектів продукції, яку закупають.

13. Не характерно для традиційного постачання:

а) створення запасів для захисту виробництва від ненадійності постачальників;
 б) здійснення закупівлі великими партіями з нечастими постачаннями;
 в) велика кількість постачальників, між якими підтримується конкуренція;
 г) відсутність приймального контролю якості продукції, яку закупають.

Семінарське заняття № 4

Тема: Переваги і недоліки різних систем управління запасами

План:

1. Планування використання потужностей.
2. Управління матеріальними потоками. Контроль матеріального потоку. Ефективність логістичної системи, методи її оцінювання.
3. Управління логістичними витратами.

Питання для обговорення:

1. Підходи до класифікації логістичних витрат. Їх недоліки.
2. Підходи до організації управлінського обліку логістичних витрат.
3. Заходи підвищення ефективності контролю логістичних витрат.
4. Складові зовнішньої системи оцінки результатів діяльності логістичної системи.
5. Чому вивчення сприйняття споживачів є невіддільною складовою загальної системи оцінки результатів діяльності фірми?
6. Проблеми, ефективного визначення, аналізу і контролю логістичних витрат.

Тести №4

1. Ефективність логістичних систем - це:
 - а) доставка товарів « точно у термін»;
 - б) якість роботи логістичної системи;
 - в) мінімальний рівень логістичних витрат;
 - г) якість роботи логістичної системи за умови заданого рівня логістичних витрат.
2. Під час оцінювання ефективності логістичного системи застосовується:
 - а) концепція загальних витрат;
 - б) системний підхід;
 - в) багатокритеріальний підхід;
 - г) всі відповіді вірні.
3. Логістичний цикл – це:
 - а) час від знаходження замовлення до включення його в графік відвантаження;
 - б) час підготовки продукції до відправлення;
 - в) час доставки продукції до споживача;
 - г) час від знаходження до доставки замовленої продукції на склад споживача.
4. Не відповідає нормативам досконалого замовлення:

- а) доставка виробів на замовлення товарними позиціями із допустимим відхиленням 1%;
- б) доставка у зазначений споживачем строк із допустимим відхиленням 1 день;
- в) повне й акуратне ведення документації щодо замовлення;
- г) бездоганне дотримання погоджених умов постачання (якісна установка, правильна комплектація, готовність до використання і відсутність ушкоджень).

5. На сьогодні рівень виконання досконалого замовлення логістичними організаціями не перевищує: а) 60%; б) 70%; в) 80%; г) 90%.

6. Порівняльний аналіз у системі оцінювання ефективності логістичної діяльності може проводитися шляхом співставлення власних продуктів, послуг і методів роботи з аналогічними показаннями:

- а) конкурентів;
- б) провідних фірм суміжних галузей;
- в) провідних фірм несуміжних галузей;
- г) всі відповіді правильні.

7. Наявність витрати – це:

- а) уявні витрати;
- б) витрати, які характеризують можливість, втрачену внаслідок альтернативного курсу дій;
- в) умовно нараховані або приписані витрати, які можливо не будуть становити реальних витрат;
- г) все переховане вірно.

8. Основною проблемою, яка перешкоджає виділенню логістичних витрат є:

- а) пасивність управлінського персоналу;
- б) існуюча системи бухгалтерського обліку;
- в) відсутність необхідної мотивації обліку;
- г) неможливість відчувати «на дотик» дані витрати.

9. В основі управління логістичними витратами лежить концепція:

- а) «точно у термін»;
- б) «повної вартості»;
- в) «загальної відповідальності»;
- г) «реагування на попит».

10. Хто з перерахованих не є розробником концепції загальних витрат:

- а) Г.Льюїс; б) Дж. Каллітон; в) Дж.Стіл; г) Е.Мате.

Практичне заняття № 1

Тема: Виробнича логістика

План:

1. Поняття і зміст логістичної системи.
2. Умови утворення, функціонування і розвитку ЛС. Правило логістики (7 R). Методи системного аналізу.
3. Взаємозв'язок логістики з фінансами і виробництвом.
4. Основні логістичні функції.
5. Види ЛС та їх характеристика. Моделювання ЛС.
6. Вирішення задач.

Задача

Знайти економічний розмір замовлення, якщо вартість подання одного замовлення складає 120 грн., річна потреба у комплектуючому виробі – 1260 шт., ціна одиниці комплектуючого виробу – 340 грн., вартість зберігання комплектуючого виробу на складі дорівнює 20% його ціни.

Економічний розмір замовлення (economic order quantity - EOQ) визначається за формулою:

$$EOQ = \sqrt{\frac{2 \cdot C_o \cdot S}{C_i \cdot U}}, \quad (1)$$

де EOQ - економічний розмір замовлення, од., C_o - витрати виконання замовлення, грн, C_i - закупівельна ціна одиниці товару, грн, S - річний обсяг продажів, од., U - частка витрат зберігання в ціні одиниці товару.

Практичне заняття № 2

Тема: Транспортна логістика

План:

1. Сутність, предмет і задачі транспортної логістики та її місце в логістичному ланцюгу.
2. Сучасні проблеми транспортно-експедиційного забезпечення розподілу вантажів, товарів.
3. Характеристика різних видів транспорту. Вибір оптимального перевізника.
4. Вплив логістики на транспорт та новий підхід до транспорту як елемента логістичного ланцюга.
5. Нові логістичні системи збору і розподілу вантажів. Якість обслуговування споживачів послуг транспорту.

6. Зарубіжний досвід організації транспортної логістики.

7. Вирішення задач.

Література: Пономарьова Ю.В. с.111-113; Неруш Ю.М., с.65-159; Гаджинский А.М., с.108-114.

Задача 1

Визначити середню відстань перевезення $l_{сер}$ за такими даними: $Q_1 = 30$ тис. т; $Q_2 = 40$ тис. т; $Q_3 = 60$ тис. т; $Q_4 = 38$ тис. т; $Q_5 = 35$ тис. т; $l_1 = 20$ км; $l_2 = 15$ км; $l_3 = 25$ км; $l_4 = 45$ км; $l_5 = 50$ км.

Задача 2

Визначити середньотехнічну швидкість V_t автомобіля і кількість поїздок n_e , якщо відомо, що час в наряді $T_n = 12$ год, час в русі $t_{рух} = 3$ год, час простою під завантаження і розвантаження $t_{пр} = 0,8$ год, загальний пробіг $L_{заг} = 300$ км.

Задача 3

Автомобіль вантажопідйомністю 8 т здійснив чотири поїздки: за першу він перевіз 6 т на 30 км, за другу - 4 т на 45 км, за третю - 5 т на 20 км, за четверту - 3,5 т на 40 км. Визначити статистичний коефіцієнт по кожній з поїздок; статичний та динамічний коефіцієнти за зміну.

Задача 4

Автомобіль за день зробив три поїздки. Вихідні дані наведено в таблиці 1:

Таблиця 1

Показники поїздок автомобіля

Номер поїздки	Пробіг з вантажем, км	Порожній пробіг, км
Перша	30	16
Друга	45	20
Третя	28	11
Нульовий пробіг	Перший - 3	Другий - 5

Визначити: загальний пробіг автомобіля за день, коефіцієнт використання пробігу автомобіля за день і кожен поїздку.

Практичне заняття № 3

Тема: Логістика запасів

План:

1. Матеріальні запаси: визначення, економічний зміст. Управління запасами в сучасних умовах.
2. Метод управління запасами «точно вчасно».
3. Категорія товаро-матеріальних запасів та їх типи. Види запасів. Промислові, збутові та товарні запаси продукції ВТП.
4. Системи управління запасами на підприємствах. «Одиниця обліку запасів» як інструмент управління рухом матеріальних запасів.
5. Резерви матеріальних запасів та їх призначення. Фонд стабілізації ринку. Нормування запасів і система контролю за їх станом.

6. Понаднормативні запаси та залучення їх до господарського обігу. Оптимізація запасів як мобільної частини МТР.
7. Вирішення задач.

Задача

Розрахувати параметри системи управління запасами зі встановленою періодичністю поповнення запасів до постійного рівня. Річна потреба в матеріалах 1260 шт., число робочих днів за рік - 226днів, оптимальний розмір замовлення - 100 шт., час поставки - 7 днів, можлива затримка у поставках - 2 дні.

Розмір замовлення в системі зі встановленою періодичністю поповнення запасів до постійного рівня має вигляд:

$$PЗ = МБЗ - ГР + ОС , \quad (1)$$

де PЗ – розмір замовлення, шт.;

МБЗ – максимальний бажаний запас, шт.;

ГР – граничний рівень запасу, шт.;

ОС – очікуване споживання за час поставки, шт.

Розрахунок параметрів системи управління запасами зі встановленою періодичністю поповнення запасів до постійного рівня.

№	Показник	Порядок розрахунку	Значення
1	Потреба, шт.	-	
2	Інтервал часу між замовл., дні	(1)	
3	Час поставки, дн.	-	
4	Можлива затримка поставки, дн.	-	
5	Очікуване денне споживання, шт./день	ст.1:(ділити)число робочих днів	
6	Очікуване споживання за час поставки, шт.	ст.3*(множення)ст.5	
7	Максимальне споживання за час поставки, шт.	(ст.3 + ст.4)* ст.5	
8	Гарантійний запас, шт.	ст.7 – (відняти)ст.6	
9	Граничний рівень запасу	ст.8 + ст.6	
10	Максимальний бажаний запас	ст.9 + ст.2*ст.5	
11	Розмір замовлення	(3 формула)	

6. Теми і завдання/питання для самостійної роботи студентів

Мета самостійної роботи студентів — засвоїти весь обсяг навчальної програми та сформувати самостійність як особистісну рису та важливу професійну якість, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Основними функціями самостійної роботи студентів є:

1. Пізнавальна - визначається засвоєнням студентом систематизованих знань з дисциплін;
2. Самостійна – передбачає формування вмінь і навиків, самостійного їх оновлення і творчого застосування;
3. Прогностична – спрямована на формування у студентів вмінь вчасно передбачати й оцінювати як можливий результат, так і саме виконання завдання;
- 4.Корегуюча - визначається вмінням вчасно корегувати свою діяльність;
5. Виховна – спрямована на формування самостійності як риси характеру.

Для того, щоб студент самостійно працював, він повинен **вміти**:

- вести інформаційний пошук, вибирати літературу, фіксувати результати і їх обробляти;
- складати конспект, реферат прочитаної літератури, відтворити структуру лекції, складати резюме лекції;
- працювати з довідковим матеріалом.

Самостійну роботу, як вид навчальної діяльності студентів, умовно можна розділити на два види: аудиторну самостійну роботу; поза аудиторну самостійну роботу.

Основними видами аудиторної роботи є:

- а) консультації (групові, індивідуальні, цільові, методичні, установчі перед семінаром, заліком, екзаменом);
- б) практичні заняття і семінари;
- в) контрольні роботи.

В рамках вивчення курсу «Логістика» позааудиторна самостійна робота студентів передбачає виконання наступних видів робіт:

- 1) Вивчення нового матеріалу:
 - вивчення навчальної основної і додаткової літератури і складання бібліографії;
 - вивчення методичних розробок по темі;
 - робота з опорним текстом лекцій;

- самостійний пошук інформації з певної теми (по періодичних наукових і методичних виданнях, джерела Internet);

2) Поглиблене вивчення матеріалу:

- підготовка до практичних занять;
- виконання контрольних робіт;
- виконання типових задач;
- складання таблиць, їх аналіз;
- складання опорних і структурно - логічних схем;
- розв'язання завдань випереджального характеру відповідного теоретичного матеріалу з подальшим його аналізом;
- розбір питань дискусійного характеру.

3) Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості:

- розв'язання нестандартних задач;
- участь у ділових іграх і в розборі проблемних ситуацій;
- складання рефератів, доповідей, інформацій з заданої теми;

4) Організація і проведення виступів студентів:

- підготовка тез доповідей для участі у конференціях, що проводяться кафедрою, університетом чи в інших навчальних закладах;
- з рефератом на лекції або семінарі;
- вивчення окремої теми з мікрогрупою студентів;

5) Самоперевірка набутих знань і навичок: розв'язання тестових завдань, складання тестових завдань тощо.

Перелік питань для самостійного (індивідуального) опрацювання

№	Назва теми	Питання для самостійного опрацювання
1	Розділ 1 Понятійний апарат логістики Тема. Поняття і суть логістики (10 год)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поясніть походження і трактування терміну логістика. 2. Розкрийте загальні та локальні завдання логістики. 3. Опишіть зміст специфіки логістики. 4. Зміст принципової відмінності розподільчої логістики від процедур збуту та продажу. 5. Завдання з управління матеріальними потоками становлять основну питому вагу в процесі просування вже готової продукції до споживача. 6. Основні положення логістики. 7. Цілі сучасної логістики на макро- та мікрорівні. <p>Література: Пономарьова Ю.В. с.6-17, Неруш Ю.М. с.5-14</p> <p>Форма контролю: опитування, написання конспекту, реферату.</p>

2	<p>Тема. Виробнича логістика 8(год)</p>	<p>1.Основні чинники функціонування ЛС-(логістичної системи). 2.Характерні зв'язки в ЛС. 3.Характеристика основних типів ЛС (MRP, «ШТОВХАЮЧА ТА ТЯГНУЧА», «KANBAN») 4.Поясніть такі властивості ЛС: інтегративність, інерційність. 5.Характеристика структури внутрішньовиробничої логістики. 6. Розкрийте структуру циклу виконання замовлення. 7.Охарактеризуйте форми організації виробництва. <i>Література: Пономарьова Ю.В. с.32-36, с.64-82, Неруш Ю.М. с.22-58, с.111-159.</i> Форма контролю: <i>опитування, написання конспекту, рішення задач, написання реферату</i></p>
3	<p>Тема. Закупівельна логістика 8(год)</p>	<p>1.Інформаційно аналітичне забезпечення закупівельної логістики. 2.Фактори, що враховують при просуванні закупівельного процесу. 3.Опрацювання замовлень та їх виконання. 4.Обґрунтування економічно вигідного обсягу замовлення. 5.Методи закупівлі. 6.Оптимізація закупівельних рішень. <i>Література: Пономарьова Ю.В. с.41-60, Неруш Ю.М. с24-31</i> Форма контролю: <i>опитування, написання конспекту ,рішення задач, написання реферату.</i></p>
4	<p>Тема. Транспортна логістика 12(год)</p>	<p>1. Основні мотиви вибору транспортного засобу. 2. Класифікація вантажопотоків. 3. Структура транспортних тарифів. 4. Порівняння видів транспорту. 5. Класифікація компаній по перевізникам. <i>Література: Пономарьова Ю.В. с.111-113, Неруш Ю.М. с.65-111</i> Форма контролю: <i>опитування, написання конспекту рішення задач, написання реферату.</i></p>
5	<p>Розділ 2 Складська переробка продукції Тема. Склади 10(год)</p>	<p>1.Типи складів що не вимагає впровадження автоматизованої системи обробки вантажів, і чому. 2.Типи будівель, основні типи складських приміщень. 3. Основні вимоги до розташування технологічного обладнання на складі. 4. Переваги різних видів складування. 5. Високий рівень механізації та автоматизація складських робіт. <i>Література: Пономарьова Ю.В. с.146-148, Неруш Ю.М. с.238-287</i> Форма контролю: <i>опитування, написання конспекту, рішення задач,</i></p>
6	<p>Тема. Логістика запасів 10(год)</p>	<p>1.Витрати в системі закупівлі і зберіганні матеріалів. 2.Система регулювання запасів. 3.Моделі формування запасів. 4.Основні стратегії управління запасами.</p>

		<p>5. Мотивація формування запасів і причини створення запасів.</p> <p>6. Класифікація запасів у логістичній системі. Функції запасів.</p> <p>7. Витрати, пов'язані з утриманням запасів.</p> <p>8. Планування і нормування запасів. Техніка управління запасами «точно в строк» (“just in time”).</p> <p><i>Література: Пономарьова Ю.В. с.130-139, Неруш Ю.М. с.287-313</i></p> <p>Форма контролю: <i>опитування, написання конспекту, рішення задач.</i></p>
7	<p>Тема. Переваги і недоліки різних систем управління запасами <i>б(год)</i></p>	<p>1. Критерії оцінки якості логістичного обслуговування.</p> <p>2. Метод кількісної оцінки рівня логістичного сервісу.</p> <p>3. Залежність економічних показників діяльності підприємства від рівня логістичного сервісу.</p> <p><i>Література: Пономарьова Ю.В. с.15-158, Неруш Ю.М. с.324-356</i></p> <p>Форма контролю: <i>опитування, написання конспекту, написання реферату</i></p>

Перелік тем для самостійного завдання (теми рефератів):

1. Короткий нарис розвитку логістики.
2. Етапи розвитку логістики в економіці.
3. Функціональний зв'язок логістики з маркетингом, фінансами і плануванням виробництва.
4. Методи, які використовує персонал служби доставки при виборі постачальника.
5. Поняття і концепція виробничої логістики.
6. Сутність і задачі транспортної логістики.
7. Вибір транспортних засобів.
8. Поняття матеріального запасу.
9. Формування системи логістичного сервісу.
10. Характеристика складських операцій.
11. Перспективи розвитку перевезень на Україні.
12. Транспорт, забезпечуючий внутрішні і зовнішні економічні зв'язки.

Задачі для самостійного розв'язання та методичні рекомендації до їх виконання

Головна мета розв'язання задач з логістики – поглиблення знань студентів з проблеми впровадження та розвитку логістичного підходу на підприємствах України.

Задача № 1

Знайти економічний розмір замовлення, якщо вартість подання одного замовлення складає 200 грн., річна потреба у комплектуючому виробі – 1550 шт., ціна одиниці комплектуючого виробу – 560 грн., вартість зберігання комплектуючого виробу на складі дорівнює 20% його ціни.

Методичні рекомендації

Економічний розмір замовлення (economic order quantity - EOQ) визначається за формулою, отриманою Ф.У. Харрісом. Взагалі в теорії управління запасами вона більш відома як формула Уілсона:

$$EOQ = \sqrt{\frac{2 * C_o * S}{C_i * U}},$$

де EOQ - економічний розмір замовлення, од., C_o - витрати виконання замовлення, грн, C_i - закупівельна ціна одиниці товару, грн, S - річний обсяг продажів, од., U - частка витрат зберігання в ціні одиниці товару.

Задача № 2

Для оцінки постачальників А, Б, В і Г використано критерії: ціна (0,5), якість (0,2) і надійність постачання (0,3). У дужках вказано вагомість критерію.

Оцінка постачальників за результатами роботи в розрізі зазначених критеріїв (десятибальна шкала) наведена у таблиці:

Критерій	Оцінка постачальників за даним критерієм			
	Постачальник А	Постачальник Б	Постачальник В	Постачальник Г
Ціна	8	4	9	2
Якість	5	8	2	4
Надійність	3	4	5	10

Кому із постачальників варто віддати перевагу під час продовження договірних відносин: А, Б, В чи Г?

Методичні рекомендації

У формалізованому виді рейтинг постачальника R визначається наступним чином:

$$R = \sum_{i=1}^n c_i * k_i,$$

де n - кількість показників оцінки рейтингу постачальника; k_i – значущість показника;

Задача № 3

У таблиці наведено вантажообіг і координати магазинів, які обслуговуються:

№ магазину	Координата X, км	Координата Y, км	Товарообіг, т/міс.
1	26	52	20
2	46	29	10
3	77	38	20
4	88	48	15
5	96	19	10

Визначити координати розподільчого центру.

Методичні рекомендації

Координати центру ваги вантажних потоків (X-склад, Y-склад), тобто точки, у якій може бути розташований розподільчий склад, визначаються за формулами:

$$X_{\text{склад}} = \frac{\sum_{i=1}^n B_i * X_i}{\sum_{i=1}^n B_i},$$

$$Y_{\text{склад}} = \frac{\sum_{i=1}^n B_i * Y_i}{\sum_{i=1}^n B_i},$$

де B_i – вантажообіг i -го споживача, X_i, Y_i – координати i -го споживача, n – кількість споживачів.

Задача № 4

Пропонуються два варіанти системи розподілу для впровадження.

Показник	Система розподілу	
	№1	№2
Річні експлуатаційні витрати, грн.	6480	3865
Річні транспортні витрати, грн.	4234	5608
Капітальні вкладення в будівництво розподільчого центру (приведені за фактором часу), грн.	38863	45854
Строк окупності системи, років	6,8	7,1

Визначити приведені річні витрати за кожним варіантом.

Методичні рекомендації

Величина приведених витрат визначається за формулою:

$$B_n = E + T + \frac{K}{C},$$

де B_n – приведені витрати за варіантом; E – річні експлуатаційні витрати;

T – річні транспортні витрати; K – повні капітальні вкладення; C – строк окупності варіанту.

Задача № 5

В таблиці наведено загальний список послуг, яка фірма може надати в процесі реалізації своєї продукції, а також час, необхідний для надання кожної окремої послуги. Однак фактично фірма надає тільки послуги № 1, 3, 7, 8 і 10.

Номер послуги	Час, необхідний для надання послуги, люд/год.
1	5
2	2
3	9
4	3,5
5	0,5
6	6
7	4
8	7
9	1
10	8

Визначити рівень обслуговування, який надає фірма.

Методичні рекомендації

Формула для визначення рівня логістичного обслуговування має вигляд:

$$\eta = \frac{\sum_{i=1}^n t_i}{\sum_{i=1}^N t_i} * 100\%,$$

де η - рівень логістичного обслуговування ;N – кількість послуг, які теоретично можна надати;n – фактична кількість наданих послуг;
 t_i – час на виконання i – тої послуги.

Задача № 6

Побудувати криву аналізу ABC для наступної множини

№ об'єкта	Внесок об'єкта, од	Частка внеску	№ об'єкта	Внесокоб'єкта, од.	Часткавнеску
1	10	0,1	11	10	0,1
2	200	2,0	12	20	0,2
3	30	0,3	13	2300	23
4	5200	52,0	14	300	3,0
5	30	0,3	15	40	0,4
6	90	0,9	16	70	0,7
7	10	0,1	17	50	0,5
8	100	1,0	18	20	0,2
9	800	8,0	19	400	4,0

10	300	3,0	20	20	0,2
			Разом	10000	100

Методичні рекомендації

Порядок проведення аналізу ABC:

1. Формулювання мети аналізу.
2. Ідентифікація об'єктів управління, що аналізуються методом ABC.
3. Виділення ознаки, на основі якої буде здійснена класифікація об'єктів управління.
4. Оцінка об'єктів управління за виділеною класифікаційною ознакою.
5. Угрупування об'єктів управління в порядку убавання значення ознаки.
6. Побудова кривої ABC.
7. Розділення сукупності об'єктів управління на три групи: група А, група В і група С.

Задача № 7

Диференціювати асортименти за методом XYZ.

№ позиції	Реалізація за рік	Реалізація за квартал			
		1 квартал	2 квартал	3 квартал	4 квартал
1	2600	600	620	700	680
2	800	240	180	220	160
3	3000	500	1400	400	700

Методичні рекомендації

Можливий алгоритм диференціації асортименту на групи X, Y і Z

Група	Інтервал
X	$0 \leq v < 10\%$
Y	$10 \leq v < 25\%$
Z	$25 \leq v < \infty$

Порядок проведення аналізу XYZ:

1. Визначення коефіцієнтів варіації за окремими позиціями асортименту.
2. Угрупування об'єктів управління в порядку зростання коефіцієнта варіації.
3. Побудова кривої XYZ.
4. Розділення сукупності об'єктів управління на три групи: група X, група Y і група Z.

Задача № 8

Побудувати матрицю ABC – XYZ – аналізу використовуючи наступну таблицю

Результати аналізу ABC				Результати аналізу XYZ:			
№ об'єкта	Група	№ об'єкта	Група	№ об'єкта	Група	№ об'єкта	Група
14	A	8	C	19	X	1	Y
9		17		5		20	
1		2		4		7	
20	B	16		17		9	
3		10		8		18	
7		4		11		10	
11		6		3		12	
15		12		6		15	
5		13		13		14	
18	19	16		2		Z	

Методичні рекомендації

Матриця ABC – XYZ складається за формою таблиці: *Матриця ABC – XYZ*

AX	AY	AZ
BX	BY	BZ
CX	CY	CZ

Задача №9

№ п/п	Показник	Порядок розрахунку	Значення
1	Потреба, шт.	-	
2	Оптимальний розмір замовл., шт.	-	
3	Час поставки, дн.	-	
4	Можлива затримка поставки, дн.		
5	Очікуване денне споживання, шт./день	ст.1:(ділити) число робочих днів	
6	Строк витрати замовлення, дні	ст.2 : (ділити)ст.5	
7	Очікуване споживання за час поставки, шт.	ст.3*(множення) ст.5	
8	Максимальне споживання за час поставки, шт.	(ст.3+ст.4)*(множення) ст.5	
9	Гарантійний запас, шт.	ст.8 - ст.7	
10	Граничний рівень запасу, шт.	ст.9 + ст. 7	
11	Максимальний бажаний запас	ст.9 + ст.2	
12	Строк витрати запасу до граничного рівня, дні	(ст.11-ст.10): (ділити)ст.5	

Річна потреба в матеріалах 1550 шт., число робочих днів за рік – 226 днів, оптимальний розмір замовлення - 75 шт., час поставки - 10 днів, можлива затримка у поставках - 2 дні. Визначити параметри системи з фіксованим розміром замовлення.

Методичні рекомендації

Розрахунок параметрів системи управління запасами з фіксованим розміром замовлення за таблицею, методичні рекомендації надано в таблиці.

Задача № 10

Для вихідних даних задачі №8 розрахувати параметри системи управління запасами з фіксованим інтервалом часу між замовленнями
Методичні рекомендації

Інтервал часу між замовленнями визначається за формулою:

$$I = (N * EOQ) / S , \quad (1)$$

де I – інтервал часу між замовленнями, дні;

N – число робочих днів в періоді, дні; EOQ – оптимальний розмір замовлення, шт.; S – потреба, шт.

$$I = (226 * 75) / 1550 = 10,94 \approx 11 \text{ (днів)}.$$

Розмір замовлення в системі з фіксованим інтервалом часу між замовленнями має вигляд:

$$PЗ = МБЗ - ПЗ + ОС , \quad (2)$$

де $PЗ$ – розмір замовлення, шт.;

$МБЗ$ – максимальний бажаний запас, шт.;

$ПЗ$ – поточне замовлення, шт.;

$ОС$ – очікуване споживання за час поставки, шт.

$$PЗ = 91 - 84 + 70 = 77 \text{ шт.}$$

Розрахунок параметрів системи управління запасами з фіксованим інтервалом часу між замовленнями.

№ п/п	Показник	Порядок розрахунку	Значення
1	Потреба, шт.	-	
2	Інтервал часу між замовл., дні	(1 формула)	
3	Час поставки, дн.	-	
4	Можлива затримка поставки, дн.	-	
5	Очікуване	денне	ст.1: (ділити) число

	споживання,шт./день	робочих днів	
6	Очікуване споживання за час поставки, шт.	ст.3* (множення)ст.5	
7	Максимальне споживання за час поставки, шт.	(ст.3 + ст.4)* (множення)ст.5	
8	Гарантійний запас, шт.	ст.7 -(відняти) ст.6	
9	Максимальний бажаний запас	ст.8+ст.2*(множення)ст.5	
10	Розмір замовлення	(2)	

7. Методи активації навчального процесу

На основі організації навчально-виховного процесу при вивченні дисципліни «Логістика» застосовується наступні методи навчання: лекційно-семінарські, практичні та самостійні.

На лекціях студенти отримують об'єм знань, на семінарських заняттях доповнюють та поглиблюють їх.

Лекційно-семінарська форма навчання має ряд суттєвих переваг: вона створює умови забезпечення високого професійного рівня викладання; охоплює більшу кількість студентів, що вивчають даний предмет.

Лекція-бесіда, або «діалог з аудиторією», проста форма активного залучення студентів до навчального процесу.

Семінарське заняття.

Метою проведення семінарських занять є поширення самостійної роботи студентів, залучення їх до поглибленого вивчення джерел. Форма семінару визначається змістом теми, рівнем підготовки студентів, їх спеціальністю.

Застосовуються наступні види семінарських занять:

- розгорнута бесіда на основі матеріалів, підготовлених занять;
- виконання тестових завдань студентами.

Самостійні завдання.

Самостійна робота може виконуватись студентом, у бібліотеці, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах, а також у домашніх умовах, і, повинна спрямована на розвиток творчих здібностей студентів.

Презентації – виступ перед аудиторією – використовується для представлення певних досягнень, результатів самостійної роботи студентів, з використанням технічних засобів.

Важливе значення для перевірки результатів і активізації самостійної роботи студентів має проведення дискусій. Дискусія на практичному занятті може виникнути різними шляхами:

- 1) стихійно, як реакція на неточний виступ, коли відсутні у виступі необхідні і достатні аргументи або якщо у студентів є інші точки зору з обговорюваного питання;
- 2) заздалегідь планується й зорганізуються викладачем.

У відповідності за навчальним планом підготовки фахівців студентів денної форми навчання виконують самостійну роботу за темами, запропонованими в даній робочій програмі. Для забезпеченні ефективності виконання завдань викладач надає необхідну методичну допомогу (пошук інформаційних джерел, інформаційне забезпечення).

Завдання для самостійної роботи студентів обирає за погодженням із викладачем.

- Підготовка рефератів за розділами дисципліни.
- Підготовка доповідей на студентських наукових конференціях.

8. Система поточного і підсумкового контролю знань

Обов'язковим компонентом навчально-виховного процесу при вивченні дисципліни є контроль знань, умінь та навичок студента. Під час вивчення дисципліни «Логістика» застосовується поточний і підсумковий контроль знань студентів останній здійснюється у формі іспиту. Зазначені форми контролю тісно взаємопов'язані й проводяться так, щоб стимулювати ефективність самостійної роботи студентів протягом семестру і забезпечити об'єктивне оцінювання.

Підсумкове оцінювання знань студентів з дисципліни «Логістика» здійснюється за 4-бальною шкалою з урахуванням результатів поточного контролю та іспиту.

Питання на іспит

1. Опишіть головну мету логістики.
2. Перелічіть основні завдання логістики.
3. Функції виконує логістика. Розкрийте їх.
4. Види логістики.
5. Розкрийте зміст макрологістики.
6. Висвітліть сутність мікрологістики.
7. Матеріальний потік і його характеристика.
8. Види матеріальних потоків.
9. Розкрийте структуру логістики за характером зон управління.

10. Історія виникнення логістики.
11. Наведіть відомі вам визначення понять логістики
12. Охарактеризуйте основні етапи розвитку логістики.
13. Дайте визначення матеріального потоку.
14. Класифікація логістичної операції.
15. Дайте визначення поняттю «закупівельна логістика».
16. Мета закупівельної логістики.
17. Система постачання «точно у термін».
18. Дайте характеристику етапів вибору постачальника.
19. Класифікація постачальника за методом ABC.
20. Дайте визначення виробничої логістики.
21. Назвіть об'єкти вивчення виробничої логістики.
22. Завдання внутрішнього виробничої логістики.
23. Розкрийте сутність штовхаючої (виштовхуючої) системи.
24. Розкрийте сутність тягнутої (витягуючої) системи.
25. Дайте визначення транспорту загального користування.
26. Завдання транспортної логістики.
27. Класифікація транспортної логістичної системи.
28. Основні переваги і недоліки залізничного, водного транспорту.
29. Основні переваги і недоліки повітряного, автомобільного і трубопровідного транспорту.
30. Фактори впливаючі на вибір транспорту.
31. Транспорт в системі логістики, його роль.
32. Транспортна характеристика вантажів.
33. Основні документи регламентуючі правила перевезень і транспортна документація.
34. Техніко-експлуатаційні показники роботи транспорту.
35. Логістична концепція транспортного обслуговування споживачів.
36. Порівнювальна характеристика видів транспорту: залізничного, автомобільного, водного, повітряного.
37. Розрахунок техніко-експлуатаційних показників роботи маршруту.
38. Задачі системи управління запасами.
39. Види матеріальних запасів.
40. Застосування методу ABC - в управлінні запасами.
41. Розкрийте сутність методу XYZ – аналізу.
42. Роль складування в логістичній системі.
43. Функція складів.
44. Зміст логістичного процесу на складі.
45. Різновидність складів.

46. Інформаційне обслуговування складу.
47. Складування і зберігання.
48. Суть ефективності логістичної системи.
49. Охарактеризуйте основні групи показників, які використовуються для оцінки ефективності логістичної системи.
50. Класифікація логістичних витрат за логістичними функціями.
51. Дайте визначення ефективності логістичних системи.
52. Назвіть одиниці виміру матеріального потоку.
53. Перелічіть основні класифікаційні ознаки і види матеріальних потоків.
54. Мета вивчення матеріального потоку.
55. Перелічіть основні кваліфікаційні ознаки і види матеріальних потоків.
56. Розкрийте зміст процесу управління в закупівельній логістиці.
57. Розкрийте зміст завдання «зроби або купи».
58. Розкрийте зміст процесу управління в закупівельній логістиці.
59. В чому полягає специфіка транспортної логістик.
60. Охарактеризуйте сферу застосування логістики.
61. Дайте визначення інформаційних потоків.
62. Причини створення матеріальних запасів.
63. Назвіть технологічні системи управління запасами.
64. «Технологічна карта», «технологічний графік», опишіть їх призначення.
65. Опишіть зміст логістичних витрат.
66. Заходи що дозволяють підвищувати ефективність контролю над логістичними витратами.
67. Суть досконалого замовлення.
68. Ефективність логістичних систем.
69. Класифікація логістичних витрат.
70. Концепція загальних витрат за схемою Льюїса, Каллітона, Стіла.

9. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Оцінювання за 4-бальною системою:

Оцінка «5» (відмінно, високий рівень) ставиться тоді, коли студент: дає повні відповіді на запитання щодо змісту, виробничої, закупівельної логістики; при вирішенні завдань використовує законодавчі та нормативно правові акти, інші керівні, методичні та нормативні матеріали з основ логістики; демонструє глибоке розуміння матеріалу; точно формулює свої думки та обґрунтовує їх; послідовно, зв'язано викладає матеріал, логічно міркує. Студент уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації,

приймати рішення по управлінню транспортних перевезень (розуміння економічних ситуації, законів; принципу розвитку виробництва, що оцінюються з точки зору логіста; знання і навички управління; організації в основних функціональних областях логістики тобто транспорті, складському господарстві, управління запасів)

Оцінка «4» (добре, достатній рівень) ставиться тоді, коли студент:

добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією рішенням логістичних задач

Оцінка «3» (задовільно, середній рівень) ставиться тоді, коли студент:

правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок з задач логістики

Оцінка «2» (незадовільно, початковий рівень) ставиться тоді, коли студент: відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення дисципліни «Логістика»

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Марченко В.М. Логістика: Підручник/ В.М. Марченко, В.В. Шутюк. Київ: Видавничий дім «Артек», 2018. 312 с
2. Пономарьова Ю. В. Логістика: Навч. посіб./ Ю.В.Пономарьова. Київ: Центр навчальної літератури., 2005. 328 с.
3. Тюріна Н. М. Логістика : Навч. посіб. / Н. М.Тюріна, І. В. Гой, І. В. Бабій. Київ: «Центр учбової літератури», 2015.392 с.
4. Ястремська О. М. Логістика : навчальний посібник для студентів галузі знань 0306 "Менеджмент і адміністрування" всіх форм навчання / К. В. Мельникова, Т. О. Колодізева, О. В. Авраменко та ін. ; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Ястремської О. М. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 272 с.

Додаткова:

1. Гурч Л.М. Логістика: Навч.посіб./ Л.М. Гурч. Київ: ДП ВД"Персонал", 2008. 560 с.

Інформаційні ресурси:

1. Марченко В.М. Логістика: Підручник/ В.М. Марченко, В.В. Шутюк. – К.: Видавничий дім «Артек», 2018. — 312 с
URL:https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/36003/1/Logistyka_Marchenko.pdf (дата звернення 20.08.2022)

2. Тюріна Н. М. Логістика : Навч. посіб. / Н. М.Тюріна, І. В. Гой, І. В. Бабій. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 392 с.
 URL:https://dut.edu.ua/uploads/1_1228_89357192.pdf(дата звернення 20.08.2022)

Додатки

Зразки завдань для контролю знань здобувачів освіти

Зразок питань для самоконтролю

1. Історія виникнення логістики.
2. Опишіть головну мету логістики.
3. Матеріальний потік і його характеристика.
4. Класифікація логістичної операції.
5. Мета закупівельної логістики.
6. Система постачання «точно у термін».
7. Завдання внутрішнього виробничої логістики.
8. Дайте визначення транспорту загального користування.
9. Завдання транспортної логістики.
10. Транспортна характеристика вантажів.
11. Види матеріальних запасів.
12. Застосування методу ABC - в управлінні запасами.
13. Розкрийте сутність методу XYZ – аналізу.
14. Різновидність складів.
15. Дайте визначення інформаційних потоків.
16. Опишіть зміст логістичних витрат.
17. Ефективність логістичних систем.

Зразок екзаменаційного білету

ВСП «КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
 ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
 ІМЕНІ В.І.ВЕРНАДСЬКОГО»

Освітньо-професійна програма **Організація обслуговування на транспорті**

Спеціальність **073 Менеджмент**

Екзаменаційний білет № 1

з дисципліни «Логістика»

1. Приведіть приклади поняття «Маркетинг»
2. Охарактеризуйте транспортний комплекс.
3. Обґрунтуйте поняття понять Індекс прибутковості і внутрішня норма прибутковості.

Затверджено на засіданні циклової комісії
 Економіко-управлінських та соціальних дисциплін
 протокол №3 від «19» жовтня 2021 року

Голова циклової комісії _____
(підпис)

Людмила САРНАВСЬКА
(прізвище та ініціали)

Екзаменатор _____
(підпис)

Олена КУЧМА
(прізвище та ініціали)

Приклад різнорівневого завдання

Початковий рівень – по 0,5 балів

1. Логістика як економічна наука сформувалася на основі ідеї та методів:

- а) військової логістики;
- б) математичної логістики;
- в) дослідження операцій;
- г) кібернетики.

2. Ефективність логістичних систем - це:

- а) доставка товарів « точно у термін »;
- б) якість роботи логістичної системи;
- в) мінімальний рівень логістичних витрат;
- г) якість роботи логістичної системи за умови заданого рівня логістичних витрат.

3. До функцій логістики не належать:

- а) інтегруюча; б) стимулююча; в) результуюча; г) регулююча.

4. Входом систем MRP- I є:

- а) замовлення споживачів, підкріплені прогнозами попиту наготову продукцію фірми;
- б) дані про необхідні матеріальні ресурси;
- в) дані про запаси матеріальних ресурсів;
- г) машино- і відіограми.

Середній рівень – 1 бал

Дайте визначення поняттям логістичні потоки, логістичні системи.

Достатній рівень – 1 бал

Охарактеризуйте основні групи показників, які використовуються для оцінки ефективності логістичної системи.

Високий рівень – 1 бал

Визначити середню відстань перевезення 1 сер за такими даними: $Q_1 = 30$ тис. т; $Q_2 = 40$ тис. т; $Q_3 = 60$ тис. т; $Q_4 = 38$ тис. т; $Q_5 = 35$ тис. т; $l_1 = 20$ км; $l_2 = 15$ км; $l_3 = 25$ км; $l_4 = 45$ км; $l_5 = 50$ км.